

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Din cauza sfintei sêrbători de Luni, numêrul procsim va apăre Joi în 29 Octobre v.

Sibiu, în 23 Octombrie.

Încă pe când statul austriac se mărise cu o terțialitate din teritoriul seu și bravele oștiri ale mării monarhii culegeau laurii gloriei pe câmpul luptei contra turcilor, marele comandant, Eugen de Savoia, voia să aducă în deplinire ceea ce cercă ași cu tot prețul să realizeze diplomația

Prevede istețul comandant un lucru și adecă, că împêrații Austriei nici un folos nu pot avê din provinciile italiene, și că e păgubicios a domni unele provincii în cari focul revoaltelor nu se mai putê înăduși, când ura contra stăpânirii crește în proporțiune cu jertfele ce le aducea ea pentru de a putê stăpâni aceste provincii, și fiindcă numai pagube urmau din această stăpânire, a propus supremului seu beliduce se părăsească provinciile italiene, și să și îndrepte privirile spre orient unde este un teren cu mult mai bun de exploatat.

A domni preste provinciile frumoase ale Italiei nu pute fi lucru de desconsiderat și astfel păreriile marelui beliduce a rămas deocamdată desconsiderate.

Dar anul 1859 a fost hotărîtor. Lupta dela Solferino a decis poate pentru totdeauna aceasta cestiune, pentru că astăzi Italia are rol conducător în tre statele europene.

Dela Eugen de Savoia a trecut mulți ani în vecinicie, și ceea ce pe atunci densus ar fi putut realiza cu un corp de armată, astăzi după secli, diplomația cercă a o realiza cu mijloace cu mult mai costisitoare și rezultatul totuși e mai precar totodată.

Petru cel mare a pus de problema Rusiei cucerirea Orientului și pentru realizarea acestei probleme toți urmașii lui la timp binevenit n'au cruțat nici o jertfă fie în bani, fie în sânge dacă cere trebuința, aceasta ni o dovedesce trecutul mai îndepărtat și mai recent.

Doi paloși se ăice că nu încap într'o teacă. Peninsula balcanică așa după cum e compusă fiind în preponderanță locuită de elementul slav, Rusia totdeauna va afla oameni, cari vor nutri simpatii față de ea și astfel i stă la dispoziție cu un factor puternic mai mult spre realizarea scopului. Dovadă e Sêrbia — protegiata monarhiei noastre, și astăzi în fruntea guvernului se află ruso filul Kistici; ear spesele e-

norme și vêrsarea de sânge pentru regularea micilor provincii Bosnia și Hertegovina ne sunt încă în proaspêtă memorie.

Desvoltarea lucrurilor în timpul din urmă în Bulgaria trelue se umple de bucurie pe ori ce iubitor de pace și ținuta deamă a bărbaților, cari se află în fruntea guvernului ar face onoare și bărbaților de stat ai unui imperiu de rangul prim, dar pentru aceea nime nu poate garanta, că Rusia la un timp binevenit nu și va eși din rezerva observată în timpul din urmă și va striga: n'ăți respectat tractatul de Berlin, nu esistă tractat de Berlin.

Noi scim apereții foarte mult interesele statului nostru în Orient și suntem mulțemiți cu rezultatele produse până aci și pentru aceea cuvintele monarhului nostru în aceasta cestiune în rêsponsul dat delegațiunilor poate se mulțamească pe ori ce cetățean, mai ales când se accentuează, că în provinciile ocupate astăzi s'a regulat afacerile astfel, că ele de sine și pot acoperi spesele impreunate cu administrațiunea.

Vom fi însă cuprinși de îngrijiri numai cât timp vom vedê, că în politica internă nu se iau în considerare justele pretensiuni ale cetățenilor de diferite naționalități, și statul nostru nu se poate presenta în afară ca un stat în care relațiunile interne se apară deplin consolidate.

Revista politică.

Asupra rêsponsului Maiestății Sale împêratului nostru, dat cu ocaziunea primirii delegațiunilor, până acum prea puține jurnale germane s'au pronunțat mai în detail. Unele din ele închee deocamdată numai cu constatarea bunei impresiuni, ce rêsponsul a esercetat asupra delegațiunilor. Dintre cele ce se pronunță mai pe larg asupra acelei vorbiri e: „Politische Nachrichten“, care numesce pe Austro-Ungaria un factor integrant din acea combinațiune a statelor central europene, a căror problemă e susținerea păcii, și totdeodată de apêrătoreala unuia dintre cele mai espuse pozițiuni ale acelei politici, care de present formează cea mai puternică fortăreață, în contra nêpădîrii curențelor, ce ascund în adêncimea lor resbel și revoluțiune.

Cu un fel de răceală nepêsătoare, se pronunță asupra acestui rêspons jurnalele rusesci, cari ăic: că vorbirea M. S. împêratului Austriei întocmai ca și a dlui Crispi, promit o pace de o scurtă durată.

Diplomația rusă, adaogă ăiarele rusesci, nu va vedê în curênd decât o singură eșire din situațiune: rêsboiul.

Mai bună impresiune însă, sau mai bine ăis o mângăiere a produs rêsponsul M. S. împêratului nostru asupra bulgarilor, cari cu multă satisfacțiune au luat la cunoscință, cele rostite de monarhul cu privire la cestiunea lor.

Atât din cercurile oficioase din Viena, cât și din Bucuresci se anunță îmbucurătoreala scire, că negocierile mult trăgănate, pentru încheerea unui tractat de comerț, vor fi reluate în curênd și adecă în decursul lunei lui Novembre. Lipsa și sărăcia cauzată prin acel rêsboiu vamal, și care e bine cunoscută ambelor guverne, întăresce pe ambele părți în speranța, că negocierile vor avê în fine un rezultat favorabil.

Sobrania bulgară, a votat în unanimitate rêsponsul la adresa tronului. În acel rêspons reprezentanții poporului bulgar dau espresiune simțemintelor de adêncă recunoscință și iubire, ce poporul bulgar le nutresce față de suveranul lor, espriând totdeodată mulțamita pentru abnegațiunea ce principele a manifestat-o, primind tronul oferit al Bulgariei. Constată mai departe, că liniscea, siguritatea și ordinea publică au intrat în țeară deodată cu pășirea lui pe tronul Bulgariei; dă espresiune bucuriei ce le-a cauzat declarațiunile principelui, că poporul bulgar se bucură de present de toată simpatia Sultanului și a marilor puteri, și încredințând pe domnitorul lor de călduroasa simpatie din partea poporului și a armatei, închee cu asigurarea, că proiectele de lege și propunerile, ce guvernul princiar le va înfățișa adunării se vor rezolva totdeauna după cum cer și dictează interesele patriei!

Totuși nu fără basă a fost lăăită din capul locului scirea despre visita țarului la împêratul Wilhelm. Scirile cele mai nouă ne spun cu toată siguranța, că visita e deja anunțată. Țarului de altcumva, încă înainte de a se decide definitiv pentru o vizită la curtea din Berlin, i s'a dat să înțeleagă pe cale diplomatică, că impregiurarea, că el va călători prin Germania nordică, fără de a intra și în Berlin, nu i-se va lua de loc în nume de rêu; va voi însă totuși să treacă prin Berlin, atunci va fi binevenit. Vestea cea mai nouă în prinvința aceasta o anunță „Temps“ în o telegramă primită din Petersburg, în care se ăice, că țarul e hotărît a cerceta pe împêratul Wilhelm, și că cu acea ocaziune va veni și dl Giers la Berlin. Principele de Bismarck încă va asista la întrevederea celor doi împêrați.

FOIȚA.

Din opul dlui Rudolf Bergner „Rumănen.“

(Încheere.)

Nu departe de grădina Oppler se înalță pe o colină mică noua scoală de oficeri, un edificiu măreț și plăcut, pe care încă l lăsăm la stênga noastră pentru de a mâna afară la bariera orașului. Câteva minute umblăm pe strada singuratică; vedem o fabrică mare de cement, în care se produc începând dela cărămîdi ordinare și ulcioare, câte de toate, apoi ne oprim înaintea unei zidiri ținute în stil serios. Acesta este asilul „Elena Doamna“, o operă nobilă a unor oameni nobili. Deja în veacul al XVIII lăsase evlaviosul metropolit Filaret o avere însemnată pe seama copiilor orfani, dar de acestia nu s'a îngrijit nici când bine, astfel, că a rămas rezervat soției nobile a principelui Cuza, de a da o mie de galbini pentru clădirea orfanotrofiului și de a face colecte în toată țeara. Medicul general Dr. Davila, însuși un fiu al iubirei, luă cu tot atât de nobila sa soție conducerea acestei case a păcii și a civilizațiunii, el o conduse până la moartea sa în modul cel mai eminent și blând. Când părăsise Doamna Elena țeara se simți un gol însemnat, dar o deplină recompensă s'a dat în curênd. Inimei nobile a unei Carmen Sylva

a trebuit să-i facă simpatie deplină o astfel de creațiune a iubirii de oameni; Majestatea Sa luă protectoratul, și zidirea Asilului fu terminată. Interiorul edificului provêdit cu două aripi laterale este acum atât de cu scop cât și curat arangiat. Cam la 300 eleve se cresc în institut; cele mai tinere de 3, cele mai în vrêstă de 18 ani. Toate primesc instrucție în lucrul de mână femeiesc și în limbi străine, multe în musică și pictură, afară de aceea s'a crescut un număr mare de sore misericordiane, earăși multe fură măritate, dându-se astfel escelente muieri. Un astfel de institut merita cu tot dreptul numele de asil, el strălucese în șirul cel mare al instituțiunilor de binefacere ale țerii, ca una dintre cele mai importante, mai minunate membre. „Și România este țeara, în care se pare că binefacerea și iubirea de oameni și-au luat locaș de predilecțiune! Într'adevêr, că în prinvința aceasta statele noastre din Europa apuseană și-ar putê lua un exemplu dela imperiul acesta oriental. Care popor poate se vestească cu fală, că în patria sa bolnavul este tractat în spitale gratuite, cine poate se spună conform adevêrului, că în patria sa instrucțiunea scolară este un dar, care se dă ori cui fără recompensă?“

În grădinile întinse ale asilului Elena întêlnim monumentele de mormênt și petrele comemorative ale părechii Davila de o frumșete sublimă și constringătoare, în lature se estind arbori pistriți tomatnici și bêrcuri. Jneapeni, brađi și arbori frumoși

ne presintă un amestec vesel, confident, în mijlocul căruia zace o bucată de pământ, care a devenit foarte scumpă unei nobile Doamne. O movilă mică de mormênt cu o tăbliță simplă ne arată locul unde și-a pus Carmen Sylva odorul seu cel mai scump. A fost într'adevêr una dintre cele mai frumoase și sublime idei, ce s'a născut vr'odată în mintea reginei, când și-a espriat dorința, ca rămășițele pământesci a iubitei sale fetițe să fie încredințate scutiții orfanilor. O capelă plină de gust încheie fundul, arbori frunzoși și jnepeni impresoară locul, trandafiri și flori de tot soiul împodobesc mormêntul, ear la o parte stă o laviță de odichnă. Și ca o șoaptă merge în Bucuresci din gură în gură, că și aci sede înălțata femeie oare întregi pe ea, cufundată în aducearea aminte a juvaerului seu răpit și vêrsând lacrimi ferbinți memoriei lui.

În depărtare mică dela asilul Elena este Cotrocenii, odinioară o mănăstire, acum residenta de primăvară a părechii regale. Curțile închise și stilul întunecat al edificului face o impresie de tot rece. Rentorcându-ne la oraș, atingem un cuartir militar zidit după modelul casarmei malmaisonene și ajungem în fine trecênd de grădina Cismegiu, earăși centrul orașului. Aci ne surprind ca edificii mărețe casele băncii naționale și ale Daciei, adevêrate clădiri monumentale, afară de aceea ne mai atrage atenția bulevardul. Una dintre laturile lui este împodobită cu parcuri, dintre cari se ridică

Răspunsul

dlii general Traian Doda la provocarea președintelui camerei deputaților, ca în termen de 15 zile să-și prezenteze credenționalele, căci la din contră se va considera ca și când și-ar fi depus mandatul de deputat dietal.

este următorul:

Stimate Dle Președinte!

În declarațiunea ce a-ți făcut-o în camera deputaților în ședința publică din 12 luna curinte, a-ți recunoscut, dle președinte, că V'a venit la mână scrisoarea mea, în carea V'am împertășit atât hotărîrea mea, că nu-mi voi prezenta credenționalele de deputat, nici nu voi abdice de mandatul meu de deputat, — cât și motivele, care m'au condus la această hotărîre.

Cu toate acestea, prin scrisoarea de sub Nr. 241 pres. 1887/92 me provocați oficios, ca să-mi prezentez credenționalele, ignorând simplu scrisoarea mea din motivul, ce l'a-ți spus în aceea ședință, cumcă un deputat, carele nu-și prezentează camerei credenționalele, nu este deputat și nu poate veni în atingere cu camera deputaților.

Ve rog dle președinte, să binevoiți am adscrie numai sincerității ce-mi dătoresc, dacă eu, nainte de ce-mi iau libertate a ve răspunde la prețuita provocare, me vîd silit a-mi exprima convingerea, cumcă nici punctul de mîncare, din care a-ți purces, nici procederea, ce a-ți urmat-o în această cauză, — nu se pot aduce în consonanță cu dispozițiile legii.

În §. 86 art. de lege 33 din 1874 se dice apriat: Președintele electoral . . . prochiama de deputat dietal al cercului pe acel candidat, carele a întrunit maioritatea absolută a voturilor valide însemnate. — Calitatea de deputat așa dară este independentă de ori și ce condițiuni ulterioare, prin urmare este pe deplin independentă dela prezentarea ori neprezentarea credenționalelor, și este validă din momentul precis determinat prin lege.

Pe această basă fie care deputat se bucură de dreptul de imunitate din momentul alegerii, fără privire la verificarea ori nimicirea alegerii.

Și încât sciu eu, nu există lege, care ar îndreptăți pe președintele dietii, ca prin o simplă enunțaiune presidială, să-i poată detrage această calitate vre-unui deputat prochiemat după prescripsele legii într'un cerc electoral.

De altcum acest punct de mîncare stă în contrarietate atât de mare, nu numai cu cuvîntul chiar al legii, ci și cu natura cauzei, încât D-Voastră Dle președinte, a-ți fost însuși necesitat de a Ve abate în faptă dela acest punct de mîncare absolut greșit, provocându me pe mine deadreptul, ca pe deputatul ales în cercul Caransebeș al comitatului Caraș-Severin, ca să-mi prezentez credenționalele, prin ce a-ți dovedit în cel mai eclatant mod și în contradicere cu declarațiunea D-voastre făcută publice, — că în faptă me recunoașteți de deputat ales în cercul electoral al Caransebeșului.

Obiectivitatea și stricta stimă față de lege, care a-ți dovedit-o fără privința la partide, și carea V'a distins atât de mult în poziția înaltă de președinte, — me îndreptătesc a presupune, că veți recunoaște, cumcă n'ați fost îndreptățiți a ignora amintita mea scrisoare; ba din contră a-ți fost îndatorat a o pre-

zenta în toată forma camerei deputaților spre delibere normală, ca ori care altă scrisoare a vre unui deputat adresată președintelui, dar aparținătoare de competența dietii. Și cu atât mai vîrtos simt îndreptățiți a accepta aceasta, deoarece în înțelesul legii comisiunea censurătoare, eară în acest cas excepțional, comisiunea de incompatibilitate este singură îndreptățiți de a subtrage mandatul vre unui deputat, în casurile prescripse de lege și în înțelesul normelor susțătătoare.

Procederea, ce are să se urmeze în cauza mea este de altcum normată în art. d. l. 39 din 1876 provocată și în prețuita D voastre scrisoare.

Atunci, când eu n'am negat simplu prezentarea credenționalelor mele nici n'am întrelăsat prezentarea lor prin simplă tăcere, ci am motivat aceasta întrelăsare: din parte-mi am satisfăcut pe deplin formalităților cerute de lege, prin urmare am trebuit să fiu de acea convingere, că și Dvoastră, dle președinte, veți avea naintea ochilor formele prescripse de lege.

În înțelesul acestei legi scrisoarea mea trebuia transpusă la comisiunea de incompatibilitate spre competență delibereare; eară chemarea acestei comisiuni, în înțelesul §-lui 7 al citatei legi, este de a decide: „că oare există condițiunile, de care sunt legate consecințele provădute în §. 5 al acestei legi?“ Adecă: conform §-lui 5 comisiunea are să cerceteze: că oare justificatam eu de ajuns neprezentarea credenționalelor mele?

Nu pot presupune, cumcă on. membrii ai comisiunii, din punctul lor de vedere politic, vor afla de motivată întrelăsarea prezentării credenționalelor mele; dar și în acest cas comisiunea trebuie să enunțe aceasta, nainte de ce-mi va pute detrage în formă legală mandatul meu.

Atâta din punct de vedere formal.

Incât privesc meritul cauzei de sine se înțelege, că nu pot face altceva decât să susțin în întreg cuprinsul ei declarațiunea mea din 10 l. c. și alăturând un duplicat al acesteia Ve rog:

Să binevoiți acest răspuns al meu, dimpreună cu alăturata scrisoare, al transpune prin camera deputaților comisiunii de incompatibilitate, carea singură este competență în cauză.

Sper că Dvoastră, dle președinte, de astădată veți satisfăce rugării mele cu atât mai vîrtos, cu cât eu abia mi-aș putea închipui un motiv ponderos, carele să poată justifica violarea procederei legale în acest prim cas de aplicare practică a legii, care s'a creat de cătră legislațiunea noastră cu privire la astfel de casuri excepționale, dar provenite din relațiunile noastre politice.

Primesce, dle președinte, asigurarea sîmțimintelor mele de adença stimă.

Caransebeș, în 30 Octobrie, 1887.

Traian Doda,
ales deputat al cercului Caransebeș.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Budapesta, 2 Novembre st. n. 1887. Țiua „tuturor sfinților“ din 1 Novembre st. n. e o serbătoare la catolici. Cimiteriul cel mare al Budapestei de pe calea „Kerepes“ a fost toată țiua indelat de un public foarte mare, care venise parte a-și ma-

nifesta sentimentele de pietate față de cei repausați din familie, prin împodobirea mormintelor cu flori, cununi și lumini aprinse, — parte pentru a admira frumseța ce reprezintă grandiosul cimiteriu prin decorarea în chipul cel mai strălucit a mormintelor.

La 10 oare a. m. junimea universitară maghiară a eșit în corpore cu stindarde la mormintele mai multor mecenai maghiari, a cântat în chor, și mai mulți studenți universitari au rostit panegirice.

Din acest incident la 3 oare p. m. și junimea universitară română conform obiceiului de până aci s'a dus în corpore în cimiteriu spre a-și manifesta cu acea ocaziune sentimentele de stimă, pietate și recunoștință față de binefăcătorii ei înmormențați în acest cimiteriu.

Mai întâiu a cercetat junimea română mormîntul fericitului Emanuil Gozdu, unde tinerii împertășii cu stipendii din „fundațiunea Gozdu“ au depus pe mormîntul înfrumșețat cu flori și lumini aprinse o cunună frumoasă cu inscripțiune „Stipendistii lui Gozdu din anul scol. 1887/8.“

Un cor improvisat a cântat o poezie ocașională compusă de teologul abs. și student în filosofie George Popp și executată de chor după o melodie cunoscută. După executarea acestei cântări unul din stipendistii lui „Gozdu“, studentul în filosofie Valeriu Branisce, a ținut un discurs, și în fine a cântat corul „În veci pomenirea lui“.

De aici junimea s'a dus în corpore la mormîntul nu de mult repausatului paroch gr. or. din Budapesta Ioanichiu Miculescu, fost asesor consistorial, unde chorul de asemenea a executat cântarea premenționată, ear teologul absolut, student în filosofie Vasile Bologa a ținut un discurs.

Atât la mormîntul fericitului Gozdu, cât și la al parochului I. Miculescu cântările au fost executate din partea chorului în un mod atât de escelent, încât publicul mare atras de sunetele armonioase ale cântărei a format un mare cerc în jurul tinerimei române. J.

Afacerea scoalei civile de fete a Asociațiunii.

Sibiu, 23 Octobrie n. 1887.

(Încehere.)

Durere însă, că dl director și d-șoara directoară nu astfel și-au priceput chemarea, ci față de conclusele comitetului au luat o ținută la care nimeni nu s'a putut aștepta, care a pus în uimire pe toți adevărații amici ai scoalei și ai Domniei lor.

Și anume:

Încă înainte de a primi conclusele comitetului date din 16 Septembrie a. c. dl Dr. Barcian, care aflase de cuprinsul lor, a cercetat pe președintele comitetului dl Iacob Bologa și l'a întrebat, ce concluse a luat comitetul în cestiunea regulamentului intern? Domnul președinte i-a spus totul.

Dl Dr. Barcian, informat pe deplin prin dl președinte, nu și-a exprimat nedumeririle față de conclusele luate.

La 21 Septembrie însă, primul lucru i-a fost, că a convocat toate copilele din scoală în sala cea mare, și le-a adus lor la cunoștință, că în urma unor concluse luate de cătră comitetul Asociațiunii făcându-se imposibilă rămânerea mai departe în postul de director al scoalei, el își ia adio dela copile, și numai după ce s'a petrecut această ceremonie și-a prezentat abdicarea la biroul comitetului, așa, cât însuși pre-

trei monumente. Ca cea mai respectabilă se înalță cela al lui Mihaiu Viteazul. În marime naturală este prezentată figura puternicului dar perjurului voevod ședînd pe un cal măduvos de bătaia, și cu paloșul în mîna dreaptă. Acest monument cel mai vechiu al capitalei face o impresie cevași oprîmătoare, recerîntelor artei moderne îi corespunde numai puțin, cu toate aceste se află în toate prăvăliile de fotografii ale țerii și în cele mai multe schițe de călătorie străine. Mai încolo aflăm monumentul savantului Radulescu și înainte de toate statua desvălită la 23 Maiu a anului expirat a lui George Lazar.

Din incidentul inaugurării statuei mici dar frumusele a lui Lazar, își ținu dl ministru de culte Dimitrie Sturdza, un om plin de spirit, una dintre cele mai strălucite și clasice ale sale cuvîntări. El schițase în mod viu, cum George Lazar vîdînd lumina lumii într'un sătuleț miser de lângă Olt, s'a avîntat cu greu până de a ajunge predicator bisericesc și cum a părăsit necăjit în fine patria sa Ardealul, și cum a deschis la însărcinarea eforiei scoalelor, primul institut românesc în București. Pe atunci domniau în România jalnice stări, cultură străină domina, și limba țerii vegeta numai în cercurile țărănesci. Nici durata primei scoli n'a fost însemnată. La 1816 și-a deschis Lazar scoala, la 1821 și-a închis-o, pentru de a muri în curînd în sătulețul seu natal. Dar schinteia a fost de ajuns pentru de a aprinde un foc puternic, sunetul lim-

bei române trezi poporul din letargie și el începu să-și creeze acum o limbă și literatură.

În fața monumentului lui Mihaiu stă unul dintre edificiile cele mai importante ale capitalei: a catedemia. Cu privire la esteriorul ei, aparține celor mai frumoase, cu privire la conținutul ei, celor mai prețioase. În parter aflăm museul. Aci vedem o colecție de tot numeroasă de inscripții, statue, sarcofaguri și petrii romane, în sale putem privi, odășdii sfinte și foarte interesante, cărți de rugăciune cu inițialii minunate, cari vorbesc despre distinsul gust artistic al călugărilor medieoali români, ni se prezintă apoi o colecție numismatică și o multime de diferite obiecte de industrie înaltă. Picturi vechi împodobesc pereții, o mumie egipteană ne vorbește de continente străine. Mai captivatoriu dintre toate este fără îndoială tesaurul dela Petroasa. Istoria ne comunică cu litere întunecoase, că regele păgân al goților de vest Athanarich, alungat de Huni din Ardeal, și-a îngropat tesaurul seu de $\frac{3}{4}$ măzi de aur în țeara valachă. Timp îndelungat s'a căutat înzadar după tesaurul acesta, în fine deteră niște țărani dela Petroasa lângă Buzeu la 1837 de el, îl luară, îl puseră la o parte și scoaseră pietrii prețioase. Piesele comorii zac acum, atrăgînd privirea ori-cărui vizitator, în mijlocul unei odăi sub sticlă, ele ne prezintă o lucrare foarte îngrijită, inele cu gust, țirade, ce înfățișează doi leopardi și un brățariu cu acioma rună: „Gotha niopi hailag,“ adecă:

„dedicat trebuințelor goților.“ Regele Atanarich nu și-a mai revădut nici țeara nici tesaurul, preste ambele se învăluiră valurile migrațiunii popoarelor, dar relicuile lui sunt un document strașnic pentru istoria germană în Europa de est, și au dat prilej deja de mai de multe ori la mari publicațiuni literare.

Localitățile din parter ale edificiului mai conțin o bibliotecă respectabilă și un cabinet de lectură, o odaie pentru societatea geografică, un cabinet mineralogic și alte localități pentru studii serioase. În cazul prim se află salele de prelegere ale universității, aflăm un cabinet zoologic și botanic și înainte de toate sala nu tocmai mare dar elegant adjustată, în care și ține senatul ședințele. Toată creația dovedește evident străduința poporului român, de a produce în poezie, artă și știință lucruri ce să impună respect. Ordinea și curățenia domnesce pretutindeni, și pentru ajungerea scopului sus numit, garantează numele strălucite, de cari dispune Academia, și căror de a aparține trebuie să fie onoare pentru ori care străin. La 1884 Academia avuse 36 membri ordinari și afară de părechea regală încă 41 membri de onoare, între cari Mommsen, Miklosich, Lepsius, Torma, Picot.

Pentru distracții dramatice și musicale Bucurescii nu pare a fi de loc rău provădut. La capul ei inferior se lătesce calea Victoriei într'o piață liberă, pe care o împodobesc teatrul național. Edi-

ședintele comitetului aflate deja dela copilele de școală că a abdicat directorul înainte de a i-se fi prezentat abdicarea.

Aceasta a fost prima întimpinare a concluzelor comitetului din partea directorului.

Prin fapta, că dl Barcian și-a luat adio dela copile, a dovedit, că nici într'un cas numai are intențiune de a rămâne în postul său, ori ce concluză ar mai aduce comitetul.

Cu toate acestea o parte a publicului de aici cugeta, că procedura dlui Barcian este efuzul unei indispozițiuni momentane, dar în fine își va trage bine de seamă ce respundere ia asupra-și? și se vor afla puncte de întâlnire ca să se complaneze treaba în bună conțelegere.

Motivele abdicării le cunoașteți din textul aceleia, comunicat și în acest diar. Între acelea culminează *denuirea altui delegat*, ceea ce dânsul o interpretă de vot de neîncredere.

Se șoptea că dșoara baronesă Popp încă ar avea intențiunea de a abdică, mai cu seamă din simț de colegialitate către directorul, dar aceasta nu o credea nimenea, pentru că nu putea presupune despre dânsa, că ar fi în stare să părăsească internatul impopulat deja cu vr'o 40 de copile pentru nesce susceptibilități exagerate ale dlui Dr. Barcian.

Chemat dl președinte la dânsa în afaceri de școală, s'a dus și s'a folosit de ocaziune de a o întreba, dacă este adevărată faima ce se răspândește sau ba? și ca un vechiu amic al familiei br. Popp și-a și exprimat părerea, că nu crede așa ceva. — Dșoara însă i-a declarat categoric că „ba da!“ O a rugat în urmă să nu abdică, a rugat-o și alți amici de ai familiei și de ai școlii, — dar toate înzadar, căci la 6 zile după directorul, în 26 Septembrie a abdicat și dânsa, din motiv că „comitetul a luat unele măsuri ce dovedesc o hotărâre neîncredere în direcțiunea școlară“ care „au și provocat demisionarea dlui director onorar Dr. Barcian, cu care a lucrat în cea mai bună conțelegere“ deci se vede „silită și D-Sa a-și da demisiunea.“

Comitetul surprins foarte dureros prin acești pași nejustificabili, prin concluzile sale corecte și inofensive, înainte de a se declara în meritul demisionărilor, a *esmis din seninul său o comisiune constătoare din D. D. Archimandrit Dr. Pușcariu, Asesor cons.: Z. Boiu și Consil. gubern.: E. Măcelariu* cu însărcinarea, ca să dea directorului și directorului demisionați explicațiile necesare, că aici nu poate fi vorba de vot de neîncredere, ci de regularea drepturilor proprietarului școlii, ceea ce nu poate supăra pe nimenea, și să-i capaciteze a-și revoca demisiunea.

Două zile a pertractat această comisiune cu dânsii, dar nu le-a succes a-i abate dela propusul lor.

Ce era dară de făcut și după această încercare zădarnică, decât a primi cu regret abdicările, și a se îngriji de alte persoane în locul celor demisionate.

Astfel s'a și întemplat. Comitetul în mod interinal — tot cum era și mai înainte — a denumit de director pe unul dintre profesori, pe dl Septimiu Albini, ceea ce corespunde și textului statutului, încât pentru directoră însă a rugat pe dșoara br. Popp ca cu considerarea la împregiurarea, că internatul este impopulat, să aibă bunăta a rămânea la postul său până când îi va succede comitetului a o înlocui prin alta, *ceea ce nici la un cas nu poate dura mai mult decât până la finea semestrului prim.*

Dșoara baronesă însă a răspuns la aceasta că nu este aplicată a împlini dorința comitetului, ci va sta în institut numai cel mult până la 15 Octombrie.

După primirea și a acestui refus, comitetul a denumit de profesoară pentru limba franceză și totodată directoră interinală a internatului pe dșoara *Elena Petrascu*, fida dlui căpitan în pensiune Petrascu de aici, o română cultă, și cu cel mai bun renume la familiile fruntașe de aici.

ficiul fu inaugurat la 1852 și servește dela anul 1879 încoace cu deosebire pentru artiștii români.

S'a făcut începutul și pentru împământenirea operei române. Astfel a ajuns pe bină deja opera Lucia cu mare succes, mulțemită escelentei cântărețe Carlotta Leria. Sesonul se începe cu 1 Octombrie, conducerea teatrului o are un director denumit la propunerea ministrului de instrucțiune publică, care este spriginit de un comitet de 7 membrii. Din când în când trec trupe franceze ori actori renumiți ca ospitanți prin București, și astfel Bucureștenii au vădut în cei 10 ani din urmă pe Rossi, Salvini, Pezzana și Céline Chaumont.

Pentru completarea celor espuse asupra Bucureștilor, rămâne să mai adaugem câți-va numeri. După descripțiunea anului 1859, orașul se fi avut atunci 121,734 suflete, după cea din anul 1878, 177,646 locuitori în adăpostul său. Durere numai, că toate rezultatele numărării poporului sunt de o natură foarte vagă. Căci se vorbește, că comisia mergea numai în familia stăpânului căsii, fără de a se mai urca și în etagele de sus. Și datele cuprinse în scrieri germane sunt de a se lua cu neîncredere; așa d. e. ne povestesc ofierii austriaci Fulek de Wittinghausen, că Iașul dispune de 1300 echipage private, 5000 de droșce și 12,000 de cai ear Bucureștii de 12,000 echipage de lucș și 40,000 cai de lucș, s'ar veni adecă în București la 5 oameni câte un cal de lucș, un lucru care de sigur

Astfel s'a terminat inevitabilul conflict, la care comitetul nici o vină nu are. „Crisă“, precum i-a plăcut „Tribunei“ a o numi, n'a fost nici un moment, nici la școală nici la internat. Au mers unii și au venit alții, dar instrucțiunea și educațiunea n'a stagnat nici o oară, și sunt toate garanțiile, că și în viitor vor decurge lucrurile cel puțin atât de bine cum au decurs în trecut.

La alte popoare lucrul acesta s'ar fi petrecut în toată liniștea fără nici o animositate, — la noi însă au trebuit să se aflu oameni, cari să bată doba cea mare, și să alarmeze lumea cu „crisa școlii de fete“, să agiteze pe părinții copilelor contra comitetului și să le umple urechile că se prăpădesce școala, pe care ei o abandonează de aci încolo etc. etc. o colecție întregă de sciri senzaționale neadeverate.

Acesta este un rău, care trebuie să disgeste pe fie-care român adevărat și serios, dar nu faptele corecte ale comitetului.

Am spus adevărul s'ec, publicul judece acum *cine poartă vina?*

Un membru al comitetului Asociațiunii transilvane.

Varietăți.

* (Personal.) Escel. Sa I. P. S. Domn archiepiscop și metropolit Miron Romanul, cu trenul de ași va pleca la Arpatac pentru sfințirea bisericii nouă de acolo, al cărei istoric s'a publicat în Nrii precedenți ai diariului nostru.

Escel. Sa va fi însoțit de Preacuvioșia Sa dl archimandrit Dr. Il. Pușcariu, de Preacuvioșia Sa dl protosincol Nicanor Frateșiu și de proto-diaconul ceremonial dl Sergiu Medean.

* Maiestatea Sa s'a îndurat prea grațios a dona 600 fl locuitorilor din Galați de lângă Făgăraș păgubiți prin foc în primăvara anului curent.

* (Himen) Dl Mateiu Voilean, asesor consistorial și fost redactor al acestui diar, și-a serbat cununia cu domnișoara Octavia Rusu Joi în 22 a l. c. în Brașov în biserica s. Nicolae.

* (Principesa de coroana Stephania și regina Sârbiei Natalia.) Moda vieneză află iute simpatii și în afară. Când regina Natalia făcea pregătiri de plecare din Baden și a exprimat dorința de a-și vedea arangiată pe capul ei frisura principesei de coroană Stephania. Frisura principesei de coroană i plăcu atât de mult reginei, încât ea și dete ordin unui friser din Baden, a executa dorința ei. Se țice, că regina Natalia a primit în programul ei pentru totdeauna frisura principesei de coroană.

* (Invitare.) Comitetul parochial greco-oriental din Arpatac, protopresbiteratul Treiscaunelor are onoare a invita pe toți binefăcătorii și voitorii de bine de a participa la „Actul sântirei bisericii celei nouă“ cu hramul S. mucenic Dimitrie, ce se va săvârși la 26 Octombrie (7 Novembre) a. c., precum și la banchetul, ce va urma la 1 oară p. m. în sala edificiului școlar.

Prețul unei couverte este 1 fl. 30 cr.

* (Denumire.) Arseniu P. Bunea preot gr. cat. și fost învățător dirigent la școala centrală grănițarească din Vaidarecea e denumit ca secretar al Comitetului administrator de fondul scol. a foștilor granițari din reg. rom. I. și de director suprem al școlilor grănițarești.

ar fi de tot plăcut diferitelor familii de ciobotari și croitori, numai durere, că nu au parte de el. La Derblich se află într'un mod curios aceleași date, ele dovedesc cât de fatal poate să fie între anumite împregiurări, când un scriitor copiază din celalalt fără de a mai cugeta. După ocupațiunea lor locuitorii fură la 1878 împărțiți precum urmează: profesiuni libere 50,977, neguțători 27,100, industrie și artă 64,732, lucrători 11,993, servitori 19,531. Ași se poate pune bună seamă numărul locuitorilor cetății București la 250,000 de suflete. Că pe țermurii Dîmboviței nu trăesc aderenți de ai vegetarianismului, iese destul din rapoartele zahanauiei la iveală. Conform acestora au fost tăiați în anul 1885, 37,686 boi, cu 7727 mai mulți ca în 1884, apoi 16,267 vaci, cu 2532 mai multe ca în anul precedent, 706 viței, cu 502 mai mult, 544 biboli, cu 204 mai mult, 375 de bibolițe, cu 257 mai mult, 1150 viței de bibol, cu 1049 mai mulți, 11,783 porci, cu 77 mai puțin, 1035 de oi, cu 64 mai puțin, 17,743 de miei, cu 13,872 mai mulți ca în anul trecut, de aci rezultă evident, că consumul de carne crește continuu. Deși numărul de mai sus nu dau din pricina defectuosului serviciu al zahanauiei un tablou exact. Căci d. e. se taie pe an mai bine de 100,000 de miei, dintre cari abia numai a cincea parte cade pe numitul institut.

* (Un act de o adevărată îngrijire părintească.) După cum cetim în „G. Transilvaniei“

Preasfinția Sa Episcopul Caransebeșului Ioan Popasu a cumpărat vila Nicolaevici din Mehadia, având intențiunea a înființa o școală românească în acea casă, care ște lipită de biserica gr. cath. Un preot, care va fi instalat acolo, va fi totodată și învățător. Deja s'a început reparatura casei.

* (Efectele crizei școlii civile de fete) După cum suntem informați din isvor foarte competent așa numita „Crisă“ a școlii civile de fete a Asociațiunii, au avut un efect atât de desastroș pentru școală, încât de atunci încoace s'a mai înscris 8—10 eleve. Oamenii nepreocupați știu face deosebire între adevăr și patimă!

* (Un preot de model.) Din părțile Silvaniei ni se scrie: În anul trecut în comuna Tresnea, o comună curat românească afară de câteva familii de proprietari mari maghiari, s'a înființat o școală Fröbeliană (Kisededovó) pentru cine? cei ce o a înființat o vor ști, pentru că noi avem aici școală întru toate corespunzătoare legii și provădută cu învățătoriu calificat. Până aici toate sunt în ordine, nime nu poate se poruncească pe punga altuia, cine o a înființat a avut voie să o facă. Dar trebuie să îndigneze pe ori ce om cu simț curat român, când preotul de acolo Irodion Labo, în *biserică* îndeamnă pe popor ca se-și înscrie pruncii la școala aceasta ungurească. Aceasta e păstorire sufletească?!*

* (Bugetul ministeriului de honveđi.) Bugetul acestui ministeriu e preliminar pe anul 1888 cu 8,484,547 fl. cheltueli ordinare, 195,000 fl. cheltueli transitorie, cu totul 8,679,547 fl.

Asupra statului trupelor de honveđi bugetul conține o tabelă amărunită din care estragem următoarele:

În cas de războiu infanteria de honveđi are trebuință de 3178 ofieri și funcționari, și de 174,687 oameni; foaia fundamentală însă arată un manc de 695 ofieri și un escedent de 24,626 oameni.

Cavaleria de honveđi are trebuință în cas de războiu de 540 ofieri și de 13,590 oameni; ea dispune însă numai de 380 ofieri, dar de 25,806 oameni. I lipsesc așa dar 160 ofieri, pe când escedentul în oameni e de 12,216. Ea are trebuință de 13,597 cai de călărit și 672 cai de rezervă, foaia fundamentală însă arată numai 7120, lipsesc deci 7150 de cai.

Cu totul lipsesc honveđimei 855 ofieri și 9390 cai, socotiți fiind și caii de călărit și de tras ai infanteriei. Din contră escedentul în oameni e de 38,216 oameni. În anul trecut escedentul era de 42,955, pe când mancul de ofieri a scădut din anul trecut numai cu 3.

* (Cum a fost avansat un colonel la general.) Un Colonel, care ascepta de mult ca să fie avansat la rangul de general însoți odată pe regele seu la serviciul divin. Din întemplantare tocmai atunci cetea evangelia despre Ńeul Vaal, care de iudei să privea de căpetenia spiritelor necurate. După finirea serviciului Colonelul dișe către rege: „De 20 ani eu n'am fost în nici o biserică; după cum acum am audt și în iad e întocmai ca pe pământ; și Vaal rămâne pentru totdeauna căpetenia: După câteva zile colonelul fu avansat la gradul de general.“

* (Descoperiri archeologice romane.) De vr'o cât va timp să fac în Triest descoperiri archeologice romane foarte interesante. Cu ocaziunea demolării mai multor zidiri vechi, pentru ca aerul și lumina să poată străbate mai cu ușurință în oraș, s'au aflat mai multe petrii mormentale romane și mai multe acopereminte de sarcofage. Mai mulți lucrători deteră în adâncime de 1 m. preste o zidire romană foarte bine conservată. Continuându-se săpăturile s'a dat preste trei odăi a căror padiment în mosaic este bine conservat, măsurând în suprafață 4 metri cuadrați. O odăe reprezentă în mosaic pe cât se poate de frumos figura unui delfin. Archeologii, cari au venit la fața locului și au dat părerea, că au a face cu o villă romană, care a aparținut unui patrician. Tot cu această ocaziune s'a descoperit și un aquaduct, care se vede că s'a estins dela movila din apropiere la villă. Cele mai multe dintre țevile aquaductului, fiind pregătite din pământ bine ars, sunt bine conservate. Aparițiunea acestor descoperiri fiind pentru știință cât se poate de însemnată, directorul museului din Triest a dat ordin ca să se continue săpăturile.

* Am estras pe scurt esența din corespondența primită în această afacere, și asceptăm dela părintele Irodion Labo, ca să ne deslușească starea lucrului, deși n'avem cuvânt să ne îndoim în persoana dela care ne vin aceste informațiuni. Noi cunoascem foarte bine relațiunile din acea comună de frunte în tot ținutul, și cunoascem și referințele părintelui Labo, și ne rezervăm dreptul a reveni eventual asupra acestei afaceri.

* (Bugetul oraşului Cluş) s'a statorit pentru an. 1888 din partea magistratului în modul următor: Eşite 868,205 fl. și 5 cr.; intrate 290,692 fl. 10 cr. deficit 77,512 fl. 95 cr. Acest deficit trebuie să se acopere prin un arunc comunal de 24 procente.

* (Împăratul Wilhelm cruță.) În ziua cea dintâiu, când termometrul a arătat 5 grade căldură, camerierul împăratului german oferi domnului seu mantaua călduroasă, pe care împăratul o folosise de mai mulți ani. Bătrânul monarch după ce a îmbrăcat uniforma sa se privesce în oglindă și face observarea: „Eu cred, ca să se renouască deosebitele parole dela mantaua mea, căci se par a fi prea tocite“. Această critică surprinsă pre camerier mai cu seamă că scia, că împăratul nu se poate îndupleca, ca un lucru, care l'a folosit mai mult timp cu comoditate, să permită a fi schimbat, și pentru aceia i făcu observarea, că ar fi fost bine să se fi pregătit mantauă nouă. „Ce-ți pasă ție“, replică împăratul, mantaua poate rămânea, căci bine sciu, că nici nu o am purtat atâta timp, cât trebuie să fie purtată o mantauă de recrut în armată.

* (Nuntă la sfârșitul vieții.) În Osviecin s'a întâmplat un act de căsătorie, care fiind foarte interesant, merită a fi înregistrat. Anii mirelui și ai miresei fac la oaltă 150. Din acestia 80 cad pe mire, și 70 pe mireasă. Mirele cu vr'o trei ani mai înainte s'a serbat nunta de aur cu cea dintâiu soție. Atât el cât și mireasa, care ear a fost veduvă, se bucură de o deplină sănătate.

* (Femei ca medici.) Nu numai într'o privință, dar din mai multe puncte de vedere Statele unite întrec pe toate statele din lume. În Statele unite sunt o mulțime de medici, cari sunt femei. În deosebi în New-York sunt peste 150 de femei medici. Mulți din acești medici au venite anuale peste 2000 punți sterling, în New-York se afla însă o femeie ca medic, care are frumosul venit anual de 5000 punți sterling. În alte ținuturi ale Statelor unite numărul femeilor mediciniște este de două și de trei ori mai mare ca al celor din New-York. Acest fel de medici se mărginesc mai cu seamă a vindeca pacienți de secul feminin.

* (Bibliografic.) Recomandăm spre întrebuintare opul: „Curs de stupărit.“ Prelegeri ținute cu învățătorii grănițaresci la Deva în Februarie și la Vaida-rece în Iuliu 1886 în urma dispozițiunii comitetului administrativ al scoalelor grănițaresci din fostul regiment român I-ii de grăniță de Augustin Degan, învățător dirigent grănițaresc. Cu 33 figuri. Sibiu, 1887. Proprietatea editorului. Tiparul institutului tipografic, societate pe acții, în Sibiu.

Loc deschis.*

Bărghiș, 14 Octobrie, 1887.

Domnule redactor! În Nrul 91 al „Telegrafului Român“ din 5/17 Septembrie a. c. fiind atăcat de un corespondent fără nume, deși sinodul parochial, indignat de

*) Pentru cele publicate sub rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

purcederea și afirmațiunile nedrepte ale corespondentului, — a decis a răspunde și a-mi apăra vađa și onoarea mea, totuși vin a vă ruga și eu a da loc, în unul din Nrui procsimi ai jurnalului ce redigăți, următoarelor reflecțiuni.

Cel ce va ceti cu atențiune acea corespondență, dela început se va convinge, că corespondentul a purces din ură cătră mine și toată intențiunea i a fost să me blămeze înaintea lumii, spre dovedirea căroră servească câteva citate din însași corespondența publicată în „Telegraful Român“ Nr. 91 și anume dice corespondentul: „Lipsa cea mai simțită pentru un popor e scoala, și aceasta ne-a lipsit noauă, nu edificiul, pentru că acela după împregiurări e destul de bun,“ deci întreb eu, la a cui stăruință, sub a cui conducere s'a făcut acel edificiu, care întrece toate edificiile scolari din tract, — au sub conducerea corespondentului sau a mea sau făcut acel edificiu? — Dice mai departe că: „vina lipsei de învățatoriu în prima linie o am purtat eu, ear în a doaua fostul administrator“; aici earăși întreb, că dacă atât eu cât și fostul administrator nu am avut zel cătră sciință, nu am avut inimă cătră popor ca să-l luminez, cum de am făcut acel edificiu, și de unde sciu cea mai mare parte din poporeni mei serie și ceti? au doară au învățat la Domnul corespondent sau la alte scoli? Că nu am avut învățatoriu cu diplomă (cleric sau pedagog absolut) nu purtăm noi vina, ci împregiurările în cari au trăit și trăesece poporul român ne având astfel de oameni în număr de ajuns, — ba din esperința-mi proprie pot afirma și aceea, că în multe casuri mai mult progres face un învățatoriu fără diplomă, ca unul cu diplomă, ceea ce am vădut chiar și în anul trecut. Cu toate acestea resping cu indignațiune acea afirmare că eu a-și fi fost de vină că în anul scolastic 1885/6 nu am avut învățatoriu cu diplomă și cu salariu de 200 fl. IV. a. — Întreb pe dl corespondent, că oare în toate comunele unde s'a scris concurs sau ca pētat învățatori cu diplomă ori ba? și dacă nu, cum a purces acelea comune, a rămas fără învățatoriu? sau a propus un individ fără de diplomă spre denumire provisorică? Eată testimoniul dlui corespondent despre cunoascerea normativului scolar.

Asemenea resping afirmațiunea: că a-și fi îndemnat poporeni mei a-și trimite copii la scoala de stat.

Cât pentru fondul scolastic asemenea resping cu indignațiune acea afirmare, că eu a-și fi fost învoit numai din gură, ear subscrierea a-și fi denegat-o ca să pot dice că s'a făcut „de mihi, sme mihi“; aceasta s'ar putē dice numai despre un astfel de om, care păstorind 40 de ani nu au lucrut nimic în interesul biserice și a scoalei, și nu despre mine care tot prin dișmă și aruncuri a zidit biserica, casa parochială și scoala tot din material solid, — fără de a face vre-un crucer datorie; ba încă am câștigat pe sama biserici și a scoalei pământuri, doauă pentru totdeauna (de pădure) așa numite rozor dintre desuri mărimea de 6 fărdele, și după coastă de peste 12 jugere tot numai prin rîvna, osteneala purtată de mine ca păstoriu, și o țin până la înmormântare după putință, (cu spesele tot numai dela mine.) —? Nu e vorbă, că toți membrii sinodali au dovedit și dovedesc recunoștința convenită cătră păstoriul sufletesc afară de doi, anume: Ioan Cămpian și Nicolae frați, cari pe timpul clădirilor au fost vagabunzi prin țară străina. Adevărul este că: neluându-se protocolul așa după cum au fost propunerile, eu care în toate țițele am atingere cu poporeni mei, nu am voit să-i vënd prin subscrierea unui protocol fals, pentru că șciam dela început, că esecutarea acelu protocol pică pe umerii mei, — apoi a face ceva peste voia poporului e numai spre ruina intereselor biserice și scoalei, cu deosebire

în comuna noastră unde suntem mestecați cu uniții, cari vânează după oamenii noștri. — Prin urmare dișa santei scripturi „că păstorul cel bun sufletul și pune pentru oile sale“ nu numai că o am cetit, ci în toată viața mea am năzuit a o implini, ceea ce se dovedesce din faptele sevērșite în comuna mea pentru biserica și scoala, ba chiar și cu aceea: că nu am voit să vënd poporul meu prin subscrierea protocolului compus fără voia poporului meu.

Că nu cred protopopului meu, aceea încă numai dl protopop cu încređuții sei o poate afirma, basându-se, că dacă la alegere nu am fost pentru dēnsul nici acum nui dan cređușment, ceea ce însă nu stă pentru că eu în toată viața mea nu am preferit interesele proprii ci interesele obștești.

Asemenea resping cu indignațiune afirmațiunea că a-și fi diș cătră preotul reformat: Ce ne trebuie nouă dișmă, pentru ca noi avem scoală de stat etc. și altcum în scoală trebuie să locuesc eu. Acestea sunt astfel de afirmațiuni, cari se combat ele de ele și mai ales cu starea lucrului, pentru ca după cum șciu eu, care am fost inițiatoriu și conducătoriu la clădirea scoalei și casei parochiale, în comuna noastră se află 2 chilii foarte potrivite pentru paroch, și alte 2 chilii pentru învățator și sala de propunere, prin urmare chiar să me mut din casele proprii în casele parochiale pot ședeă cât de comod nu numai eu, ci cu ori ce preot.

Cât pentru asertiunea, că în atacerile bisericesci și scolari ascult mai mult de străin, de cât de conducători, noștri e o minciună nesocotită și deamnă de autorul ei, — precum și afirmațiunea, că sum stăpănit de patima beției, din care causă a-și avea fapte scandalicioase pentru poporul meu, ceia-ce se poate constata întrebând unul câte unul pe membrii sinodului parochial, las că am și eu slăbiciunile mele, dar ce om va fi în lume fără vre-o slăbiciune, și ce om va fi fără dușmani tocmai de aceea a-și dori ca să se facă arătare după cum dice P. O. D. redactor, — ca să se constateze neadevărurile scrise la adresa mea și pornite din ura dlui corespondent.

Bărghiș, 14 Octobrie, 1887.

Nicolau Roman,
paroch.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Novembre n. 1887.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	99.50	99.50
Renta ung. de hârtie	86.60	86.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.—	97.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	113.75	113.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	148.75	149.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.40	104.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.25	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decime de vin	98.—	99.50
Sorți ungurești cu premii	123.—	123.—
Sorți de regularia Tisei	122.70	123.—
Renta de aur austriacă	111.70	112.—
Sorți de stat dela 1860	136.50	136.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	885.—	884.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	287.50	287.25
Acțiuni de credit austr.	283.30	283.40
Serisuri funciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Galbin	5.93	5.90
Napoleon	9 90 ¹ / ₂	9.90
100 marce nemțesci	61.40	61.40
London pe (poliță de trei luni)	125.15	125.26

„Sebeșana“
Institut de credit și de economii,
societate pe acții în Sas-Sebeș.

Provocare.

Toți acei domni acționari, cari nu au solvit ratele decățute cu **1 No-**

vembre 1887 n. pentru acțiile subscrise la „Institutul de credit și economii „Sebeșana“ în Sas-Sebeș, conform §. 11 din statute, prin aceasta sunt provocați, a-și răspunde ratele restante fără amânare, căci altcum se vor aplica dispozițiunile §-lui citat.

Sas-Sebeș, în 1 Novembre, 1887.

Diracțiunea.

[1725] 1-3

În comisioane la „librăria archidieceșană“ se află de vëndare:

Curs de limba maghiară

pentru

scoalele populare.

După principii metodice pe basa planului de învățământ

compus de

Ioan Molnár.

Cursul I. pentru clasa II.

Cursul II. „ „ III.

Cursul III. „ „ IV, V. și VI.

[1719] 2-3

Prețul unui exemplar legat **20**, broșurat **16 cr.**

Jmătate din venitul după manualele acestea este destinat pentru scopuri culturale române.

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculoasă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plămâni etc. prin Ecshalatiune de gas (cu ajutoriu injectiunei rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efectui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebuintări a ecshalatiunei de gas cu ajutoriu injectiunei rectale pere: tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 kilogram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebuintarea ecshalatiunei de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebuintarea mai departe a curei nu se mai repeșesc atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plămâna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculoșei s'au mēntuit toți de tot prin mijlocirea injectiunei de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul ecshalatiunei de gas cea mai mare întrebuintare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalatiunei de gas (injectiunei-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebuintării pentru medici; și pentru întrebuintarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **S fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata san cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 33-50